

foc i lloc

La manipulació de la història

Quan els polítics utilitzen la història incorrectament

M. JESÚS LLUELLES LARROSA

El cap de Govern, en declaracions recollides al Diari, relatives als efectes adversos que l'*afer BPA* pot tenir sobre l'economia nacional, afirmava que el país "ha superat altres tràngols al llarg de la història", i afegia que "aquesta és la crisi més dura que ha patit Andorra des de la Segona Guerra Mundial". Sobta que els assessors del cap de Govern no hagin mostrat més interès a conèixer la història recent d'Andorra. Sense restar-li importància a l'actual crisi, es poden assenyalar tres moments crítics posteriors al 1945, tant o més greus que l'actual. El primer, el setembre del 1953, quan els representants del Copríncep francès trenquen relacions amb Andorra durant nou mesos, amb el rerefons de la crisi de Ràdio Andorra. El segon, el juny del 1959, quan Espanya, per temes financers, tanca la frontera als nacionals andorrans durant deu mesos. El tercer, l'any 1968, quan es produeix la fallida de Sobanca.

Sembla que l'afirmació que l'actual crisi generada per l'*afer BPA* és la més dura que ha patit Andorra d'ençà la Segona Guerra Mundial, està influïda per un discurs reiteratiu encetat a Europa amb motiu de l'actual crisi econò-

mica. Angela Merkel, en l'obertura del congrés del seu partit del 2011, declarava que la crisi del deute deixava Europa en el moment més difícil des de la Segona Guerra Mundial. Un any abans els ministres d'Economia de la UE debatien possibles solucions a la crisi d'endeutament que qualificaven com la més greu des del 1945. El paroxisme arriba en una publicació suïssa que pronosticava, per a l'estiu del 2009, la pitjor davallada turística des del 1945, quan en realitat l'afluència de turistes va resultar superior a la del 2002.

Els usos polítics de la història busquen generar consens o contribuir a donar sentit als conflictes. Les declaracions interessades sobre la història contribueixen a articular una memòria popular que té poc a veure amb un estudi històric rigorós. És freqüent, en els discursos polítics, trobar referències al passat per justificar determinats comportaments i emmarcar les interpretacions del present. Voldria creure que no es tracta d'un intent de justificar mesures excepcionals que ja s'han pres i d'altres que es puguin adoptar en un futur. Al temps correspondrà posar els fets en el seu lloc.